

מדינת ישראל משרד החקלאות ופיתוח הכפר ועדת המכרזים המרכזית

הנדון: התקשרות בפטור ספק יחיד – תקנה 3 (29) לתח"ס - עם
המרכז לחקר ימים ואגמים – מלח"י – תוכנית לאומית לפיתוח
חקלאות ימית מוטת ייצוא טונה צהובת סנפיר

החלטת הוועדה מיום 15/11/2017

פרוטוקול

רקע

1. פיתוח יכולת ייצור דגיגים ימיים מהירי גדילה כמוצרים המכוונים לייצוא מהווה יעד מרכזי של משרד – החקלאות ופיתוח הכפר. יעד זה מתבסס על הקושי לביית מיני דגים שעד כה ניצודו בים, במיוחד אלו המצויים באיום הכחדה ואשר להם צפוי ביקוש עולמי נרחב מחד, ועל יכולות מו"פ גבוהות בביות מיני דגים בישראל, שחלקם מצוי על סף פריצה לקראת יישום מסחרי. בחינה של החזון העיסקי וניתוח שיווקי שבוצעו על ידי המשרד הראו כי השקעה בתשתית של מיכלי הורים לייצור ביצים ובמספר שנות פיתוח בודדות צפויה להניב יכולת ייצור ביצים, ולצידה פרוטוקולי גידול דגיגים במכונני רבייה, ולהפוך לענף יצוא משמעותי.
2. המשרד, באמצעות אגף הדיג, מבקש לקדם ענף חקלאי חדש לפיתוח ענף דגיגי הטונה. הפיתוח כולל הקמת תשתית, וכן הקמת תשתית של מיכלי הורים לדגים ימיים גדולים, כדוגמת דגי הטונה ואיכלוסם ובכך לאפשר ביצוע מו"פ שיניב יכולת ייצור ביצים ופרוטוקולי גידול לרוולי אשר יועברו למכונני רבייה מסחריים בישראל, בהתאם לתכנית לפיתוח ענף דגיגי איכות מוטת ייצוא. חלק זה של הפרויקט יתמקד

3. בדגי טונה צהובת סנפיר Yellow Fin Tuna מתוך הערכה שבחירת מין זה תניב תוצאות בלוחות זמנים הקצרים ביותר. שלב זה מתוכנן להימשך 3 שנים עד לקבלת הטלות ביצים וגיבוש פרוטוקול גידול לרוולי ראשוני.

4. לצורך כך נדרשת הקמת מערך מיכלי רבייה של בנפה של כ 2,500 מ"ק ויותר, הכולל מערך הספקת מי ים, מערך טיפול וסחרור מים, בקרת טמפרטורה ותאורה, ומעריך טיפול בדגי רבייה.

5. הבקשה שלפנינו הנה כי לצורך קבלת מכלול השירותים הבא יתקשר המשרד עם חברת "חקר ימים ואגמים" בפטור ספק יחיד – תקנה 3 (29) לתח"ס וזאת על יסוד הנימוקים המפורטים בחוות הדעת של מר נועם מוזס, מנהל תחום חקלאות ימית המצ"ב. בקצרה יובהר כי עיקר ההנמקה להיות היא"ל ספק יחיד בנסיבות העניין הנם כי אך לה התשתיות הקיימות של הפסקת מי ים הנדרשת והידע המצוי ברשותה היוצר אצלה ניסיון ומומחיות ייחודית שהנה נדרשת לצורך הבטחה של הצלחת הפרויקט.

6. עוד מבהיר מר מוזס בחוות דעתו כי קיימות הנמקות נוספות להיות מלח"י ספק יחיד בנסיבות העניין וביניהן:

1. **תשתיות קיימות** - על פי בדיקה שנעשתה מלבד במלח"י המרכז הלאומי לחקלאות ימית(באילת, אין - בנמצא, שטח פנוי וזמין בקרבת הים, תשתיות קיימות של הספקת מי ים, מערכות תומכות ומתקני גידול לרוולי המסוגלים לתמוך בפרויקט זה. הקמת תשתיות הנדרשות לפרויקט בכל מקום אחר תביא לעליה בהשקעות באופן לא סביר מה שימנע את ביצוע הפרויקט בתקציב הזמין. התשתית הנחסכת: מערך הספקת מי ים מסוננים, מערך גידול לרוולי קיים, שמאפשר שידרוג בלבד ולא הקמה, מערך מעבדות בנושא רבייה, גידול לרוולי, שרשרת מזון, איכות מים, מחלות דגים. מעטפת רחבה של כח אדם מקצועי ומיומן במגוון תחומים רלוונטים ובכלל זה: רבייה, גידול לרוולי, שרשרת מזון זואו פיטופלנקטון, הזנה, תברואה ואיכות מים.

2. **ידע קיים במלח"י** אשר חוקריו השתתפו בשלושה פרויקטי EU – בנושא ביות דג הטונה, הצטברה מומחיות כוללת וניסיון רב בעידוד רבייה וגידול לרוולי לרבות כלים לניטור פוטנציאל הרבייה, התפתחות הפגיות, ולהתאמת מזונות ייחודיים בכל שלבי התפתחות הפגית והדגיג. ניסיון ייחודי זה שהצטבר במלח"י הוביל ליכולת יצור דגיגי טונה ראשונית בישראל.

3. **חסכון בזמן השגת היתרים** על מנת להפעיל מיכלי לחקות הורים נדרשת שאיבה והזרמת מים חזרה – לים. השגת אישור הזרמה הינו תהליך ארוך וממושך ויש סיכוי גבוה שלא ינתן אישור בלוח זמנים ראלי. לעומת זאת למלח"י יש אישור הזרמה בתוקף ולכן ניתן יהיה להשתמש בו לצרכי הפרויקט באופן מידי, מבלי להמתין להנפקת היתר חדש.

4. **מיקום** - כיוון שהמין הראשון לביצוע הפרויקט הוא טונה צהובת הסנפיר, - YFT, המקום לבצע עבודה זו היא בצמוד למפרץ אילת בגלל שמין זה הוא טרופי ולא נמצא בים התיכון. כך שאילת היא המקום הטבעי, הנכון והיחיד שניתן לבצע עבודה זו.
5. מטלה שלטונית לאור רמת הסיכון שבביצוע פרויקט זה, ההשקעות הנדרשות לביסוס הידע ליצור – הדגיגים, מטלה זו היא שלטונית. לפיכך ראוי שעבודה זו תעשה במסגרת ובתמיכה ממשלתית. בהמשך, יש מקום לשילוב גוף מסחרי שישקיע בגימלון ובמסחור התוצרים
7. לאחר הגשת הבקשה זומן מר נעם מוזס לדיון בפני ועדת המכרזים, ואנו בקשנו אותו לספק מספר הסברים והשלמות לבקשה. לאור העובדה כי בקשת ההעברה הכספית אינה מבוטלת כלל ועיקר, ובמיוחד לאור העבודה כי בשלב כלשהו, מתוכננת הפעלתה של חברה או חברות מסחריות (צד ג') הרי שבקשנו ראשית לראות תכנית עבודה מסודרת הכוללת: מטרות ויעדים, חלוקת תקציב, אב אבני דרך לתשלום, עקרונות לניהול הפרויקט באמצעות ועדת היגוי, התייחסות לסוגיות דוגמת אחריות להפעלה והתייחסות לשאלה מהם הבעלים בידע שמצטבר.
8. לאור בקשתנו זו צירף מר נעם מוזס את תוכנית העבודה המצ"ב. לאחר דיון בוועדת מכרזים ביום 8/11/2017 נתבקשנו השלמות והבהרות נוספות לתוכנית זו, וגם אותן המציא לנו מר נעם מוזס בכתב ומצ"ב.
9. במסגרת שיחה שערכו מר נעם מוזס, חשב המשרד מר עופר זיו, וסגנו הח"מ, וסכמו ביניהם הני"ל כך:
  1. הפטור יגיעו לאישור הוועדה לצורך פרסום דבר הכוונה להתקשרות בשלב הראשון.
  2. ככל שלא יתקבלו השגות יחלו במשרד דיונים עם החברה שאליהם יזומנו דרך קבע נציגי החשבות והלשכה המשפטית ע"מ לוודא כי ההתקשרות עם החברה לוקחת בחשבון אספקטים דוגמת: הבעלות בקניין הרוחני שנוצא תו"כ עבודה, חלוקת נכסים, מתווה לתחזוקת התשתית במהלך הפרויקט ולאחר סיום הפרויקט ועוד.
  3. ככל שההבנות ישתכללו לכדי הסכם, יועבר עותק ממנו טרם החתימה וכתנאי לעצם הפעלתו לחשב המשרד וכן יש לוודא כי הוא נערך בליווי צמוד של הגורמים הרלבנטיים באגף הדיג ובלשכה המשפטית.
  4. הוועדה מבקשת להסב את תשומת לב היחידה לכך כי חובתה לערב בתהליך גם את גורמי הביטוח – חברת "ענבל", וכן לשתף בתהליך את האנשים הרלבנטיים במנהל המחקר החקלאי וזאת מטעם כפול: ראשית ועיקר לאור העובדה כי בעיצומם של ימים אלו מתחולל תהליך שבסופו הטמעת מלח"י כאורגן של משרד החקלאות הפועל כיחידה בתוך מנהל המחקר החקלאי (יש ללת את הדעת כבר כעת להשלכות על ההתקשרות ככל שתתגבש), ושני – לאור ניסיונם הרב בפרויקטים דומים בהקשרים הגנה על הידע, התקשרות עם חברות מסחריות וכן הלאה.

10. לאור המפורט מאשרת הזאת ועדת המכרזים את ההתקשרות עם חברת חקר ימים ואגמים, ע"ס של 3,950,000 ₪ בהתאם למסמך הצעת המחיר של החברה מיום 9/11/2017 המצ"ב. הפטור כפוף לחובת פרסום והיעדר השגות, וכן לאור שווי ההתקשרות – טעון את אישור ועדת הפטור המשרדית.

11. בשונה מן הנוהג על ידנו איננו מאשרים כעת תקופת התקשרות אלא מורים כי בהתאם לתוצאות הליך הפרסום, תחזור היחידה בחלוף 14 הימים לוועדת, לשם קבלת הנחיות למימוש ההתקשרות. יובהר עם זאת כי הפרויקט מיועד לביצוע במשך 3 שנים לכל היותר הכוללים את שלבי הפיתוח ההקמה והעמדת ביצי דגיגים למכירה למכונני הרבייה.

_____

ראוי נוג'דאת
ס/חשב

עו"ד בידרמן אורי
נציג היועץ המשפטי

אוהד דגמי
יו"ר הועדה

ינקו רבינוביץ', חבר

שם הטופס: חוות דעת מקצועית במסגרת כוונה להתקשר עם ספק יחיד/ספק חוץ

פרק ראשי: התקשרויות ורכישות מספר הוראה: 7.8.2
 פרק משני: פטור ממכרז מספר טופס: ט. 7.8.2.1

משרד:	החקלאות ופיתוח הכפר
יחידה מזמינה:	אגף לדיג ולחקלאות מים
תאריך:	23.10.17

אל: ועדת המכרזים
הנדון: חוות דעת מקצועית במסגרת כוונה להתקשר עם ספק יחיד/ ספק חוץ

הבקשה מסתמכת על תקנה 3(29) / 3(31) (סמן את התקנה המתאימה) לתקנות חובת מכרזים ועל הוראות תכ"ם מס' 7.8.1 ו-7.8.2.

תיאור מהות ההתקשרות (רקע ופירוט התכונות של הטובין/השירות/העבודה)
תשתית ופרוטוקול לייצור ביצים וגידול לרזולי של דגי הטונה

האם קיים בנושא זה מכרז מרכזי של החשב הכללי או גורם ממשלתי מוסמך אחר? כן לא

סוג ההתקשרות: (סמן X במקום המתאים)

טובין שירותים ביצוע עבודה

שם הספק:	המרכז הלאומי לחקלאות ימית, חקר ימים ואגמים לישראל
מספר הספק (פ.ח/צ.ע.מ/מספר עמותה)	ח.פ. 510485204
ספק זה הנו:	☒ ספק יחיד ☐ ספק חוץ
אומדן / שווי ההתקשרות:	3,950,000 ₪ (כולל מע"מ)
תקופת ההתקשרות:	3 שנים

1. נימוקים כי הספק הוא ספק יחיד

רקע – פיתוח יכולת ייצור דגיגים ימיים מהירי גדילה כמוצרים המכוונים לייצוא מהווה יעד מרכזי של משרד החקלאות ופיתוח הכפר. יעד זה מתבסס על הקושי לביית מיני דגים שעד כה ניצודו בים, במיוחד אלו המצויים באיום הכחדה ואשר להם צפוי ביקוש עולמי נרחב מחד, ועל יכולות מו"פ גבוהות בביות מיני דגים בישראל, שחלקם מצוי על סף פריצה לקראת יישום מסחרי. בחינה של החזון העיסקי וניתוח שיווקי שבוצעו על ידי המשרד הראו כי השקעה בתשתית של מיכלי הורים לייצור ביצים ובמספר שנות פיתוח בודדות צפויה להניב יכולת ייצור ביצים, ולצידה פרוטוקולי גידול דגיגים במכוני רבייה, ולהפוך לענף יצוא משמעותי.

המשרד, באמצעות אגף הדיג, מבקש לקדם הקמת תשתית של מיכלי הורים לדגים ימיים גדולים, כדוגמת דגי הטונה) ואיכלוסם ובכך לאפשר ביצוע מו"פ שיניב יכולת ייצור ביצים ופרוטוקולי גידול לרוולי אשר יועברו למכוני רבייה מסחריים בישראל, בהתאם לתכנית לפיתוח ענף דגיגי איכות מוטה ייצוא. חלק זה של הפרויקט יתמקד בדגי טונה צהובת סנפיר (Yellow Fin Tuna) מתוך הערכה שבחירת מין זה תניב תוצאות בלוחות זמנים הקצרים ביותר. שלב זה מתוכנן להימשך 3 שנים עד לקבלת הטלות ביצים וגיבוש פרוטוקול גידול לרוולי ראשוני. לצורך כך נדרשת הקמת מערך מיכלי רבייה של בנפח של כ-2,500 מ"ק ויותר, הכולל מערך הספקת מי ים, מערך טיפול וסחרור מים, בקרת טמפרטורה ותאורה, ומערך טיפול בדגי רבייה.

נימוקים לספק יחיד

- א. **תשתיות קיימות** - על פי בדיקה שנעשתה מלבד במלח"י (המרכז הלאומי לחקלאות ימית) באילת, אין בנמצא, שטח פנוי וזמין בקרבת הים, תשתיות קיימות של הספקת מי ים, מערכות תומכות ומתקני גידול לרוולי המסוגלים לתמוך בפרויקט זה. הקמת תשתיות הנדרשות לפרויקט בכל מקום אחר תביא לעליה בהשקעות באופן לא סביר מה שימנע את ביצוע הפרויקט בתקציב הזמין. התשתית הנחסכת:
  - a. מערך הספקת מי ים מסוננים
  - b. מערך גידול לרוולי קיים, שמאפשר שידרוג בלבד ולא הקמה
  - c. מערך מעבדות בנושא רבייה, גידול לרוולי, שרשרת מזון, איכות מים, מחלות דגים.
  - d. מעטפת רחבה של כח אדם מקצועי ומיומן במגוון תחומים רלוונטים ובכלל זה: רבייה, גידול לרוולי, שרשרת מזון זואו-פיטופלנטון, הזנה, תברואה ואיכות מים.
- ב. **ידע קיים** – במלח"י, אשר חוקריו השתתפו בשלושה פרויקטי EU בנושא ביות דג הטונה, הצטברה מומחיות כוללת וניסיון רב בעידוד רבייה וגידול לרוולי לרבות כלים לניטור פוטנציאל הרבייה, התפתחות הפגיות, ולהתאמת מזונות ייחודיים בכל שלבי התפתחות הפגית והדגיג. ניסיון ייחודי זה שהצטבר במלח"י הוביל ליכולת ייצור דגיגי טונה ראשונית בישראל.
- ג. **חסכון בזמן השגת היתרים** – על מנת להפעיל מיכלי להקות הורים נדרשת שאיבה והזרמת מים חזרה לים. השגת אישור הזרמה הינו תהליך ארוך וממושך ויש סיכוי גבוה שלא ינתן אישור בלוח זמנים ראלי. לעומת זאת למלח"י יש אישור הזרמה בתוקף ולכן ניתן יהיה להשתמש בו לצרכי הפרויקט באופן מיידי, מבלי להמתין להנפקת היתר חדש.
- ד. **מיקום** – כיוון שהמין הראשון לביצוע הפרויקט הוא טונה צהובת הסנפיר, YFT, המקום לבצע עבודה זו היא בצמוד למפרץ אילת בגלל שמין זה הוא טרופי (אוקינוס הודי וים סוף) ולא נמצא בים התיכון. כך שאילת היא המקום הטבעי, הנכון והיחיד שניתן לבצע עבודה זו.
- ה. **מטלה שלטונית** – לאור רמת הסיכון שבביצוע פרויקט זה, ההשקעות הנדרשות לבסוס הידע ליצור הדגיגים, מטלה זו היא שלטונית. לפיכך ראוי שעבודה זו תעשה במסגרת ובתמיכה ממשלתית. בהמשך, יש מקום לשילוב גוף מסחרי שישקיע בגימלון (scale-up) ובמסחור התוצרים.

שם הטופס: חוות דעת מקצועית במסגרת כוונה להתקשר עם ספק יחיד/ספק חוץ

מספר הוראה: 7.8.2

פרק ראשי: התקשרויות ורכישות

מספר טופס: ט. 7.8.2.1

פרק משני: פטור ממכרז

2. האמצעים שבהם נערכו בדיקות לאיתור ספקים נוספים והכנת חוות דעת במסגרת היכרות עם מגוון הפעילויות של החקלאות הימית בישראל נבחנו אפשרויות שונות של מיקום אפשרי לפרויקט, הכולל תשתיות להספקה של מי ים ומתקני גידול דגים לאורך ים תיכון ומפרץ אילת.

3. ממצאי הבדיקה

הבדיקה הראתה כי קיימות תשתיות חלקיות של הספקת מי ים אך לא קיים שילוב של הספקת מי ים במפרץ אילת, בצמוד למעבדות, מכון רבייה וצוות לביצוע מו"פ, למעט מלח"י באילת, המהווה הגורם היחיד המסוגל לבצע פרויקט זה בלוח הזמנים ובתקציב הנדרשים.

3. נימוקים והערות נוספות

מלח"י הוא מכון מחקר השייך לחקר ימים ואגמים, שהיא חברה ממשלתית, ונמצא בשלבים מתקדמים של מעבר לאחריות משרד החקלאות. בהיותו חברה ממשלתית ובעתיד גוף השייך למשרד החקלאות, התשתית שתוקם במסגרת פרויקט זה תשמש את מטרות משרד החקלאות לטווח זמן של שנים רבות, ותוכל לתת מענה לצרכי המו"פ העתידי של מדינת ישראל בנושא החקלאות הימית וביות מינים נוספים.

לאור הנימוקים שמניתי לעיל אנו מבקשים לערוך ההתקשרות בהליך פטור ממכרז.

חוות דעתי זו ניתנת מתוקף היותי הסמכות המקצועית לנושא זה.

בכבוד רב,

נעם מוזס	מנהל תחום חקלאות ימית	<i>(חתימה)</i>
שם בעל הסמכות המקצועית	תפקיד בעל הסמכות המקצועית	חתימה